

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕРЕКЛАД ФРАНЦУЗЬКОЇ АРГОТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма «Французька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад
включно), перша – французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Переклад французької арготичної лексики
Викладач (-і)	Білас Андрій Андрійович
Контактний телефон викладача	0957040089
Е-mail викладача	andriy.bilas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок, о 15.00 год., ауд. 821
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є система сучасних поглядів на основні принципи перекладу французької арготичної лексики.</p> <p>Зміст: Базові поняття перекладу французької арготичної лексики. Процес перекладу французької арготичної лексики. Стратегії і тактики перекладу французької арготичної лексики. Морфологічні, синтаксичні особливості перекладу французької арготичної лексики. Граматичні трансформації французької арготичної лексики. Роль перекладача в процесі перекладу французької арготичної лексики.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є: забезпечення студентів знаннями теоретичних основ перекладу французької арготичної лексики та формування навичок виконання адекватного перекладу фрагментів французької арготичної лексики, що підвищить їх загальнокультурний рівень, збагатить словниковий запас відповідною термінологією, сприятиме формуванню соціокультурної, соціолінгвістичної, міжкультурної та перекладацької компетенцій.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є: розширення знань студентів із загального до професійного рівня зі сучасним станом дослідження проблем перекладу французької арготичної лексики; розвиток у студентів здатності робити самостійні висновки зі спостережень за основними особливостями перекладу французької арготичної лексики; формування практичних вмінь, які вони зможуть застосувати в професійній діяльності перекладача французької арготичної лексики.</p>	
4. Компетентності та результати навчання	
<p>Загальні компетентності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність бути критичним і самокритичним у перекладі французької арготичної лексики. 2) Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями у галузі перекладу французької арготичної лексики. 3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних перекладознавчих джерел. 4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у процесі вивчення перекладу французької арготичної лексики. 5) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях перекладу французької арготичної лексики. <p>Фахові компетентності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Усвідомлення структури перекладу французької арготичної лексики та його теоретичних основ. 2) Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії перекладу французької арготичної лексики. 	

- 3) Здатність до збирання, аналізу, систематизації й інтерпретації мовних фактів, інтерпретації та перекладу французької арготичної лексики.
- 4) Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань з перекладу французької арготичної лексики.
- 5) Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз французької арготичної лексики.

5. Програмні результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Організувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.
- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Характеризувати діалектні та соціальні різновиди французької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію, використовувати знання культури, історії і традицій народів мов, які вивчаються.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній перекладацькій діяльності.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
практичні заняття	18 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6-й	035 Філологія	3-й	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. <i>Арго: історія дослідження. Поняття «арго».</i>	2		6
Тема 2. <i>Французьке арго та його місце в координатах нелітературного мовлення.</i>	2	2	6
Тема 3. <i>Лексичні аспекти перекладу французької арготичної лексики.</i>	2	2	6
Тема 4. <i>Словотвірні особливості французьких арготизмів як об'єкт перекладу.</i>		2	6

<i>Основні засоби перекладу французької арготичної лексики.</i>			
Тема 5. Кодові арготичні підсистеми та їх відтворення у перекладі.	2	2	6
Тема 6. Погляди на переклад арготизмів у мовознавстві. Тенденції перекладу французької арготичної лексики.	2	2	6
Тема 7. Переклад структурно маркованих арготизмів.		2	6
Тема 8. Відтворення метафоричної та метонімічної лексики арго.	2	2	6
Тема 9. Полісемантичні арготизми у перекладі.		2	6
Тема 10. Переклад арготичних фразеологізмів.		2	6
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Система контролю знань студентів здійснюється через поточний контроль – (1) усне опитування на практичних заняттях, (2) практичні завдання, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами французьким мовленням; підсумковий контроль – підсумкова контрольна робота.		
Вимоги до письмових робіт	<p>Лабораторні роботи з перекладу французької арготичної лексики українською мовою та навпаки перевіряються на повноту і адекватність перекладу. Підсумкова залікова робота для навчальної дисципліни складається з перекладу фрагментів французьких художніх текстів, насичених арготичною лексикою українською мовою.</p> <p>Перелік питань, які виносяться на підсумкову контрольну роботу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argot comme objet d'études. Histoire de l'étude de l'argot. 2. Notion «argot». 3. Argot et sa stratification. Argot et langue populaire. 4. Argot, patois et dialectes. 5. Argot, jargon, jargot. 6. Lexique argotique et son identification. Critères. Généralités. 7. Synonymie. Polysémie. 8. Classification socio-identitaire. 9. Argot commun. Parlers branchés. 10. Procédés sémantiques et lexicaux en argot français. Changements sémantiques. 11. Organisation lexicale. Emprunts. 12. Abréviation. 13. Procédés de structuration du lexique. Dérivation. Dérivation «franco-française». Affixation. 14. Composition. Conversion. Onomatopée. 15. Codes de l'argot français. Largonji. 16. Verlan. 17. Louchébem. 18. Javanais. 		

	19. Problème de la traduction des argotismes dans la linguistique. 20. Stratégie et la tactique de la traduction des argotismes. 21. Phraséologie argotique et la traduction. 22. Interprétation de l'image et de la polysémie du lexique argotique. 23. Interprétation de la forme argotique des lexèmes..				
Практичні заняття	Усне опитування реалізує поточний облік успішності студентів на основі чотирибальної шкали оцінок за виконання того чи іншого виду завдання з перекладу. Лабораторні роботи з перекладу французької арготичної лексики українською мовою та навпаки перевіряються на повноту і адекватність перекладу.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за умови отримання не менше 32 балів за аудиторну та самостійну роботу.				
	Контроль	Аудитор на робота	Самостійна робота	Підсумкова контроль на робота	Всього
	Ваговий коефіцієнт	10	5	5	
	Максимальна кількість балів	50	25	25	100
		„5” – 50 „4” – 40 „3” – 30 „2” – 20	„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10	„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10	

7. Політика курсу

Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Статуту і Правилам внутрішнього розпорядку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Зокрема, для успішного засвоєння програми курсу студент повинен:

- вчасно приходити на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- на свій вибір підготувати один виступ/реферат/презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення питань на лекційних і практичних заняттях;
- самостійно опрацьовувати матеріал;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх етапах дослідження;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- користуватися смартфоном лише для виконання навчальних завдань під час занять;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль);

– будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

– Студент може перескласти будь-яку тему практичного заняття.

– Студент може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно».

– Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету.

8. Рекомендована література

1. Білас А.А. Французька арготична лексика та її переклад: матеріали до хрестоматії з дисципліни. - Івано-Франківськ : НБ ПНУ, 2012.
2. Білас А.А. Специфіка відтворення французьких арготизмів в українських перекладах (на матеріалі твору Робера Мерля «Уікенд на Південному березі») // Семантика мови і тексту: Зб. статей / VIII Міжнародна наукова конференція. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – С. 54–59.
3. Білас А.А. Відтворення арготизмів в українських перекладах роману Л.-Ф. Селіна «Подорож на край ночі» // Мова і культура – К.: Видав. Дім Дмитра Бураго, 2004. – Вип. 7. – Т. VIII. Теорія і практика перекладу. – С. 146–151.
4. Білас А.А. Французькі військові арготизми на основі метафори та метонімії в оригіналі та перекладі (на матеріалі роману А. Барбюса «Вогонь») // Мовні і концептуальні картини світу: Збірник наук. пр. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2004. – Вип. 15. – С. 91–99.
5. Білас А.А. Французьке арго як лінгвокультурна та перекладознавча категорія // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. пр. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2004. – Вип. 11. – С. 13-18.
6. Білас А. А. Особливості функціонування та семантизації арготизмів у творах В. Гюго «Останній день засудженого», «Знедолені» // Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур. X Міжнародна конференція: Матеріали / Упорядник Л.В. Пономарьова. – Дніпропетровськ: Пороги, 2004. – С. 288-290.
7. Білас А.А. Французьке арго – жаргон – сленг: поняттєво-термінологічні співвідношення // Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. – Серія: Іноземні мови. – Львів, 2005. – Вип. 112. – С. 228–232.
8. Білас А. А. Арготичні деномінації концептів «чоловік» і «жінка» в українському перекладі роману М. Уельбека «Платформа» // Вісник Прикарпатського національного університету. – Серія: Філологія. – Івано-Франківськ: Плай, 2005. – Вип. IX-X – С. 147-156.
9. Білас А.А. Французьке «арго окопів» в українських перекладах роману А. Барбюса «Вогонь» // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. пр. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2005. – Вип. 13. – С. 48–53.
10. Білас А. А. Специфіка перекладу французьких арготичних фразеологізмів (на матеріалі роману Л.-Ф. Селіна «Подорож на край ночі») // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Серія: Іноземна філологія. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. – Вип. 39. – С. 56-59.
11. Білас А.А. Французьке арго у перекладознавчому аспекті // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики: Зб. наук. пр. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. – Вип. 6. – С. 34–39.

12. Білас А. А. Шляхи досягнення адекватного перекладу структурно маркованих арготизмів // «Мова і культура». (Науковий щорічний журнал). – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2005. – Вип. 8. – Т. III. – С. 291-297.
13. Білас А. А. Арго у французькій та українській лінгвістиці // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики: Зб. наук. пр. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. – Вип. 8. – С. 19-26.
14. Білас А. А. Французько-українські арготичні паралелі на структурно-морфологічному рівні: контрастивно-перекладознавчий аспект // Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур. XI Міжнародна конференція: Матеріали / Упорядник Л.В. Пономарьова. – Дніпропетровськ: Пороги, 2006. – С. 11-12.
15. Білас А. А. Арго французьких студентів і переклад (на матеріалі роману Р. Мерля «За склом») // Мовні і концептуальні картини світу: Зб. наук. пр. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. – Вип. 17. – С. 7-14.
16. Білас А. А. Український сленг як перекладний відповідник французького арго // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. пр. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2006. – Вип. 17. – С. 7-13.
17. Білас А. А. Французько український арготичний дискурс: порівняльно-перекладознавчий аспект // Семантика мови і тексту. – Івано-Франківськ, 2006. – С. 23-27.
18. Білас А. А. Французьке арго злочинців в українських перекладах // «Мова і культура». (Науковий щорічний журнал). – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2007. – Вип. 9. – Т. XII. – С. 151-158.
19. Білас А. А. Полісемія французьких арготизмів та переклад // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики: Зб. наук. пр. / Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка; Відп. ред. Н.М. Корбозерова. – К.: Логос, 2007. – Вип. 11. – С. 49-55.
20. Білас А. А. Динаміка проникнення арготизмів у французьку прозу XIX-XX століть // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. пр. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2008. – Вип. 20. – С. 13-18.
21. Білас А. А. Відтворення етнокультурного компонента семантики французьких арготизмів // «Мова і культура». (Науковий щорічний журнал). – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. – Вип. 10. – Т. IV. – С. 263-270.
22. Білас А. А. Французьке арго як лігвокультурний бар'єр у перекладі // Мова і культура (Науковий журнал). – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2009. – Вип. 11. – Т. VII (119). – С. 88-94.
23. Білас А. А. Louchébet comme argot à clef // Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур. XIII Міжнародна конференція: Матеріали. / Упорядник Л.В. Пономарьова – Дніпропетровськ: «Федорченко О.О.», 2009. – С. 17-19.
24. Білас А. А. Функціонування арготизмів у французькому прозовому тексті // Актуальні проблеми іноземної філології: Лінгвістика та літературознавство: міжвуз. зб. наук. ст./ відп. ред. В.А. Зарва. – Донецьк: Юго-Восток, 2009. – Вип. III. – С. 163-171.
25. Білас А. А. Норма, арготизми і переклад // Studia Germanica et Romanica: Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання: Науковий журнал / Ред. кол.: В.Д. Каліущенко (голов. ред.) та ін. – Донецьк: ДонНУ, 2009. – Т. 6. – №1 (16). – С. 120-130.
26. Білас А. А. Арготичні одиниці французького військового дискурсу в українському перекладі // Семантика мови і тексту: Матеріали X Міжнародної конференції. – Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2009. – С. 29-31.
27. Bilas Andriy. Les lieux parisiens en argot // Матеріали VII Міжвузівської конференції молодих учених (27-28 січня 2009р.). / Ред. колегія В.Д. Каліущенко (відп. ред.), М.Г. Сенів, Л.Б. Ніколаєва, А.О. Іванов. – Донецьк, ДонНУ, 2009. – С. 18-19.
28. Білас А. А. Відтворення одиниць французького емоційно-оцінного та експресивного

дискурсу в українському перекладі // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. – Вип. 484: Романо-словянський дискурс. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – С. 143-147.

29. Білас А. А. Ляргонжі як корпоративний код соціально-мовної комунікації // Мова і культура (Науковий журнал). – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2010. – Вип. 13. – Т. VII (143). – С. 222-227.

30. Білас А. А. Codage comme procédé formel de création argotique // Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур. XIII Міжнародна конференція: Матеріали. / Упорядник Л.В. Пономарьова – Дніпропетровськ: «Федорченко О.О.», 2010. – С. 18-20.

Викладач: Білас А.А., доцент кафедри французької філології